

ভাৰতৰ ৰাজনীতি : বিষয় আৰু বিতৰ্ক

Politics in India: Issues and Debates

Full Marks: 60

Time: 2½ Hours

(The figures in the margin indicate full marks for the questions)

নিৰ্দেশ অনুসৰি তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া

1×10=10

Answer the following questions as directed:

1. “The Indian Constitution: Cornerstone of a Nation” গ্ৰন্থখন কোনে
ৰচনা কৰিছিল?

Who authored the book “The Indian Constitution:
Cornerstone of a Nation”?

- i. গ্ৰেনভিল অষ্টিন - Granville Austin ii. মৰিচ-জ’নছ - Morris-Jones
iii. উপেন্দ্ৰ বক্সী - Upendra Baxi iv. জৱাহৰলাল নেহৰু - Jawaharlal Nehru

2. ভাৰতত পৰিকল্পনা আয়োগ কোন বছৰত প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল?

In which year was the Planning Commission institutionalized
in India?

3. ভাৰতত লোকসভাৰ প্ৰত্যক্ষ নিৰ্বাচনৰ বাবে বৰ্তমান কোনটো প্ৰতিনিধিত্বমূলক
ব্যৱস্থা ব্যৱহাৰ কৰা হয়?

Which system of representation is currently used for direct
elections to the Lok Sabha in India?

- i. আনুপাতিক প্ৰতিনিধিত্ব - Proportional Representation
ii. প্ৰথমেই লক্ষ্যস্থানত উপনীত হোৱাৰ নীতি (এফ.পি.টি.পি.) - First-Past-
the-Post (FPTP)
iii. একক হস্তান্তৰযোগ্য ভোট - Single Transferable Vote
iv. পুঞ্জীভূত ভোটদান - Cumulative Voting

4. মুখ্য নিৰ্বাচন আয়ুক্তক কোনে নিযুক্তি দিয়ে?

The Chief Election Commissioner is appointed by

- i. ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে - The President of India
ii. ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে - The Prime Minister of India
iii. ভাৰতৰ মুখ্য ন্যায়াধীশে - The Chief Justice of India
iv. ওপৰৰ এটাও নহয় - None of the above

5. ভাৰতৰ এটা প্ৰধান জাতিভিত্তিক ৰাজনৈতিক দলৰ নাম লিখা।

Name one major caste-based political party in India.

6. মণ্ডল আয়োগ কিহৰ বাবে পৰিচিত?

What is the Mandal Commission known for?

7. ভাৰতীয় ৰাজনীতিয়ে কিহৰ জৰিয়তে বৈচিত্ৰ্যক স্থান দিয়ে?

Indian polity accommodates diversity through:

- i. কেন্দ্ৰীকৰণ – Centralization
- ii. যুক্তৰাষ্ট্ৰীয়বাদ – Federalism
- iii. একনায়কত্ববাদ – Dictatorship
- iv. উপনিবেশবাদ – Colonialism

8. “গৰীবি হাটাও” শ্লোগানটো কাৰ সৈতে জড়িত?

The slogan “Garibi Hatao” is associated with

- i. নৰেন্দ্ৰ মোদী – Narendra Modi
- ii. লাল বাহাদুৰ শাস্ত্ৰী – Lal Bahadur Shastri
- iii. মনমোহন সিং – Manmohan Singh
- iv. ইন্দিৰা গান্ধী – Indira Gandhi

9. “অসমমিত যুক্তৰাষ্ট্ৰীয়বাদ” (asymmetrical federalism) শব্দটোৱে কি বুজায়? – The term “asymmetrical federalism” refers to:

- i. ক্ষমতাৰ সমান বিতৰণ – Equal power distribution
- ii. ৰাজ্যসমূহক অসম ক্ষমতা প্ৰদান – Unequal powers to states
- iii. কোনো সংবিধান নথকা অৱস্থা – No constitution
- iv. ন্যায়িক সৰ্বোচ্চতা – Judicial supremacy

10. ভাৰতত আঞ্চলিক অসমতাৰ যিকোনো এটা কাৰণ উল্লেখ কৰা। –
Mention any one cause of regional inequality in India.

তলৰ যিকোনো পাঁচটাৰ চমু টোকা লিখা

6×5=30

Write short notes on any five of the following:

11. এখন গণতান্ত্ৰিক ৰাষ্ট্ৰ হিচাপে ভাৰত

India as a democratic State

12. ভাৰতত মহিলাৰ ৰাজনৈতিক প্ৰতিনিধিত্ব

Political representation of women in India

13. ভাৰতীয় নিৰ্বাচন আয়োগৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাৱলী

Power and Functions of the Election Commission of India

14. মণ্ডল আয়োগ

The Mandal Commission

15. ভাৰতীয় গণতন্ত্ৰৰ প্ৰতি প্ৰত্যাশ্বান হিচাপে সাম্প্ৰদায়িকতা
Communalism as a challenge to Indian democracy
16. ভাৰতীয় ৰাজনীতিত আঞ্চলিক দলসমূহৰ ভূমিকা
Role of regional parties in Indian politics
17. ভাৰতত অসমমিত যুক্তৰাষ্ট্ৰীয়বাদ
Asymmetrical Federalism in India

তলৰ যিকোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া

10×2=20

Answer any two of the Following Questions:

18. ১৯৯১ চনৰ পাছত ভাৰতৰ কৰ্পোৰেট খণ্ডৰ দ্ৰুত বিকাশ, প্ৰতিযোগিতামূলক ক্ষমতা আৰু অৰ্থনৈতিক বৃদ্ধিত অৰিহণা যোগোৱা অৰ্থনৈতিক সংস্কাৰৰ প্ৰক্ৰিয়াটো ব্যাখ্যা কৰা।
Explain the process of economic reforms that led to the boom in India's corporate sector, competitiveness and economic growth after 1991.
19. ভাৰতৰ সংসদীয় ৰাজনীতিৰ প্ৰধান নিৰ্বাচনী ধাৰাসমূহৰ এক মূল্যায়ন কৰা।
Make an assessment of the major electoral trends in India's parliamentary politics.
20. ভাৰতীয় ৰাজনীতিত এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰক হিচাপে জাতিৰ ভূমিকা বিতংভাৱে আলোচনা কৰা।
Discuss in detail the role of caste as a significant factor in Indian politics.
21. ৰাষ্ট্ৰীয় সংহতিৰ প্ৰতি আঞ্চলিকতাবাদে সৃষ্টি কৰা প্ৰত্যাশ্বানসমূহ বিশ্লেষণ কৰা।
Analyse the challenges posed by regionalism to national integration.
